

7.17 Kapucínski misionári v Salzburských horách 1615

Arcibiskup Mark Sittich

ďakuje za neohrozené pôsobenie

Dva listy z jari roku 1615

Marcus gróf Sitticus IV. z Hohenemsu (1574-1619), ktorý pochádzal ako jeho predchodcovia a bratanci z Vorarlbergu,¹ vystrieda uväzneného arcibiskupa Wolfa Dietricha zo Salzburgu v r. 1612. Rovnako aj on spája spôsob života kniežata biskupa s rozhodnou protireformačnou politikou. Aby prinútil proprotestantské horské obce v zázemí oblastí svojho panstva naspäť k starej viere, spolieha sa arcibiskup na misie a represie. Kapucíni sú vybraní na to, aby to v niekoľkých z najneoblomnejších krajov skúsili najprv kázaním a v prípade potreby vykonali aj nemilosrdné edikty o vykázaní. Nasledovné listy z ranej fázy misie odzrkadľujú úspech a táto malá skupinka sa môže tešiť hneď na nové úlohy.²

„Markus Sittikus, z Božej milosti arcibiskup Salzburgu a legát Apoštolskej stolice, zasiela Pánov pokoj zbožným a v Kristovi milovaným kňazom z rádu kapucínov, pátrovi Ambrózovi z Dinkelspühlu a pátrovi Jakubovi z Augsburgu!

Na našu nemalú útechu, milovaní v Kristovi, sme sa dopyčuli, že ste nielen vo Wagraine a v iných k prelatúre Radstadt patriacich mestách, ale aj v našej prepozitúre Werfen, totiž v St. Veite, St. Johanne a inde dosiahli kázňami a vyučovaním, ako aj Vaším láskavým správaním, bohatú žatvu v obrátení ľudu odpadnutého od pravej viery. Horlivosť, ktorú ste tu preukázali za katolícku vec, a veľké námahy, ktoré ste znášali pri tejto práci, sú očividné a my sme preto Vám a celému Vášmu rádu zaviazaní na všetky časy k milosti. Zostáva ale ešte naše túžobné želanie, aby ste tak ako dobrí robotníci naďalej pokračovali vo svojom diele aj v susedných mestách. Keďže však v súčasnom ročnom období, ako je nám známe, leží celý kraj stuhnutý v ľade, prosíme Vás, aby ste šli dočasne do St. Johannu v Pongau na prechodný pobyt, a miestnemu správcovi sme už nechali zaslať potrebné pokyny ohľadom stravovania. Aj tento Váš pobyt isto nebude bez úžitku. Ak uznáte za vhodné, môžete v tomto medziobdobí zájsť aj do Wagrainu, pozrieť si tam opäť správanie obyvateľov, čo každopádne má zostať ponechané na Vašej dobrej vôli. Zostávame Vám ďalej naklonení v milosti.

V Salzburgu 15. januára 1615.“

Na svojom ďalšom zastavení v St. Johanne môžu bratia podľa správy provinciálneho letopisca „napočítať v jednom dome sedem rôznych konfesíí“ (Anály Prov. Tir., 1103) – Tu majú úspech ešte rýchlejšie, takže o dva mesiace neskôr môže arcibiskup napísať:³

¹ Gróf Marcus alebo Marx Sittich IV. bol príbuzný Karola Boromejského. Po štúdiách v Miláne a na Germanicu v Ríme, v Ingolstadte a Bologni sa stal v r. 1604 prepoštom dómu v Kostnici. Nasleduje svojho bratranca Wolfa Dietricha aj na trón kniežata biskupa Salzburgu. O jeho osobe: Nemecká encyklopédia biografii. 1, Mníchov 1998, 344. Zosadený arcibiskup Wolf Dietrich z Raitenau a zakladateľ kláštora kapucínov zostal na tlak Bavarska v doživotnom väzení v pevnosti na Hohensalzburgu, kde – často navštevovaný bratmi - v r. 1617 zomrel.

² Zdroj: Bullarium Cappucinum 4,124. Nemecký preklad sa nachádza v Adolf STEIDL, Krátke dejiny kapucínov a ich pôsobenia v arcibiskupstve Salzburg. Slávnostný zborník k slávnosti tretej storočnice založenia Severotírol. provincie kapucínov, Salzburg 1893, 34-35.

³ Zdroj: Bullarium Cappucinum 4, 124. Nemecký preklad pochádza zo STEIDL, Kapucíni v arcibiskupstve Salzburg, 39.

„Markus Sittikus, z Božej milosti arcibiskup v Salzburgu atď. želá kapucínom, ktorí sa v súčasnosti zdržujú v Pongau, pokoj Pánov!

S vrúcnyimi pocitmi vďačnosti sme prijali správu, že Božou milosťou a našimi neprestajnými snaženiami je prospešné dielo reformy vo Werfene a vo všetkých k nemu patriacich obciach už tak úspešné vykonané, že sa už nikde nemôže nájsť ani heretik. Keďže chceme túto reformu priviesť teraz aj do Gasteinu, považujeme tam Vašu činnosť v budúcnosti za potrebnú ako dosiaľ na iných miestach. So všetkou láskavosťou a veľkou túžbou Vás žiadame o to, aby ste sa tam, čo najskôr ako je to len možné, odobrali s Božím požehnaním a tou istou neúnavnou horlivosťou, ako predtým vo Wagraine a Pongau, pracovali kázňami, napomínaním a katechézami na obrátení a spáse duší a týmto boli Vami ako pravými pastiermi na Vašich ramenách láskyplným spôsobom privedené ovečky zvedené ľstivými vlkmi opäť do ovčince Krista. Aby sa Vám to ľahšie darilo, nechali sme poslať miestnemu správcovi náležité pokyny kvôli bývaniu a potrebnej obžive.

V Salzburgu 24. marca 1615“.